

מבוא לניהול פיננסי בחברות בנייה

תוכן העניינים

1.	דוחות כספיים ופקודות יומן	1
2.	הכנת מאזן בוחן	5
3.	חשבונות חתך ועריכת דוחות כספיים	7
4.	תזרים מזומנים (ללא ספר)	22
5.	חוזי הקמה - קבלן מבצע	22

מבוא לניהול פיננסי בחברות בנייה

פרק 1 - דוחות כספיים ופקודות יומן

תוכן העניינים

1. כללי.....1

דוחות כספיים ופקודות יומן

שאלות

(1) דני ודנה הינם סטודנטים לחשבונאות במכללה ידועה. לאחרונה השניים התקרבו, ואפילו שינו סטטוס בפייסבוק! במסגרת מפגש חברים בחוג לחשבונאות, התנהל דיון נוקב אודות המאזן כדו"ח כספי. דני: "אינני מבין כלל מה מטרתו של המאזן כדו"ח כספי". דנה: "אני אינני מבינה מדוע בכלל צריך את המאזן, פשוט תגידו לנו כמה כסף יש בקופה וזהו!"

נדרש:

- א. מהו מאזן החברה?
 - ב. מהם הרכיבים השונים של מאזן החברה?
 - ג. מהם היתרונות והחסרונות של המאזן כדו"ח כספי?
 - ד. פריטים מסוימים מסווגים במאזן כפריטים "שוטפים" ואילו אחרים כ"לא שוטפים".
- נדרש: מהו פריט שוטף ופריט שאינו שוטף? (מנה מספר דוגמאות לכל פריט).

(2) אייל הינו חשב חברת "הנביאים", חברה המתמחה בראיית העתיד. לאחרונה חזתה החברה כי משקיע עשיר יתעניין ברכישת החברה ועל כן הטילה על אייל להכין דו"ח רווח והפסד אודות ביצועי החברה לשנת 2015 (דו"ח עתידי שיוכן תוך ראיית העתיד).

נדרש:

- א. מהו דו"ח רווח והפסד?
- ב. מהם הרכיבים של דו"ח רווח והפסד? מדוע לדעתך דו"ח רווח והפסד מוצג תוך הפרדה לסוגי רכיבים שונים – מהו היתרון הטמון בכך?
- ג. מהם היתרונות והחסרונות של דו"ח רווח והפסד כדו"ח כספי?

(3) לאחרונה פורסם בעיתון כלכלי ידוע כי "ההון העצמי של חברת הנביאים עומד על סך של 10 מיליון שקלים".

נדרש:

- א. מהו ההון העצמי?
- ב. מהו הקשר בין נכסי החברה, התחייבויותיה וההון העצמי של החברה?
- ג. מהם מרכיבי ההון העצמי?

(4) אייל הינו מרצה לחשבונאות ידוע, אשר מלמד במספר מוסדות לימוד. לאחרונה, במסגרת דוגמא שהכתיב לתלמידיו, ציין כי קיים קשר בין תוצאת דו"ח רווח והפסד ומאזן החברה, אך סירב להוסיף ולציין מהו אותו קשר.

נדרש:

מהו הקשר בין תוצאת דו"ח רווח והפסד ומאזן החברה?

(5) על פי כללי החשבונאות, עומדת חובה לפרסם 4 דוחות כספיים: מאזן, דו"ח רווח והפסד, דו"ח תזרים מזומנים ודו"ח על השינויים בהון העצמי.

נדרש:

פרט בקצרה אודות מהות דו"ח תזרים מזומנים והדו"ח על השינויים בהון העצמי.

(6) נכס, התחייבות, הון עצמי.

נדרש:

- א. הגדר כל מילה והסבר בקצרה אודות מהותה.
- ב. כיצד אנו בונים "פקודות יומן" המשמשת לצורך רישומים חשבונאיים.
- ג. ציין את הכלל לגבי רישום "חובה" או "זכות" בנוגע לפקודות יומן.

(7) נדרש:

- א. מהם השלבים השונים בהכנת דוחות כספיים?
- ב. מהי מטרת פקודות היומן וחשבונות ה-T?

(8) רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע:

- א. דני קיבל הלוואה בסך 30 ₪.
- ב. דני קנה מלאי בסך של 15 שקלים.
- ג. דני שילם הוצאות חשמל בסך 10 שקלים, במזומן.
- ד. שני שילם הוצאות חשמל בסך 10 שקלים, על ידי צ'ק.
- ה. דני רכש מכונית ב-30 שקלים.
- ו. דני מכר את המכונית ביום רכישתה בתמורה ל-40.
- ז. דני מכר סחורה ללקוח (מלאי) בתמורה ל-20 שקלים במזומן. הסחורה עלתה לדני 5 שקלים.
- ח. דני מכר סחורה ללקוח בתמורה ל-20 שקלים: 10 במזומן, 10 על ידי המחאה. הסחורה עלתה לדני 5 שקלים.

- (9) לפניך שורת אירועים שהתרחשו בחברת הבונים.
לגבי כל אירוע, רשום את פקודת היומן המתאימה לו:
- החברה הוקמה ביום 01.01.2010 ביום הקמתה הנפיקה החברה 100 ₪ ערך נקוב מניות בתמורה ל-100 שקלים.
 - על מנת להתחיל בפעילותה העסקית, החברה רכשה מכונית על מנת שתשמש את החברה לצורך מנהלי בתמורה ל-30 שקלים.
 - החברה רכשה סט קרשים למכירה במהלך העסקים הרגיל בתמורה ל-50 שקלים, אשר ישולמו בעתיד.
 - במהלך שנת פעילותה שילמה החברה משכורת בסך 15 שקלים במזומן, וכן שילמה חשבון חשמל בסך 20 שקלים על ידי המחאה שתיפרע בעוד שנה.
 - ביום 31.12.2010 קיבלה החברה הלוואה מבנק "גיוני ובניו בנקים" בסכום של 50 שקלים.

- (10) לפניך שורת אירועים שהתרחשו בחברת המדבירים.
לגבי כל אירוע, רשום את פקודת היומן המתאימה לו:
- חברת המדבירים הינה חברה העוסקת בייבוא וייצור מוצרי הדברה. ביום הקמתה רכשה החברה מבנה המשמש אותה לצורך פעילותה, בעלות של 20 שקלים.
 - החברה רכשה קוטל חרקים (מיועד למכירה) בתמורה ל-30 שקלים, אשר שולמו במזומן.
 - החברה רכשה קוטל נמלים (מיועד למכירה) בתמורה ל-30 שקלים, אשר ישולמו בעוד כשנה.
 - החברה קיבלה הלוואה בסך 45 שקלים.
 - בבעלות החברה דירה בטבריה המושכרת לצד ג'. החברה קיבלה סכום של 10 שקלים במזומן כהכנסה מדמי שכירות.

- (11) חברת הנביא בעירו הוקמה ביום 01.01.2008.
החברה עוסקת בייצור ומכירת כדורי רגל:
- החברה הוקמה על ידי הנפקת 150 ₪ ערך נקוב מניות בתמורה ל-200 שקלים.
 - החברה שכרה מחסן לצורך אחסון כדורי רגל. ביום 31.12.2008 שילמה החברה 100 שקלים בעבור שכירת המחסן.
 - החברה רכשה מלאי בסך של 9,000 שקלים.
 - ביום 01.03.2008 החברה מכרה סחורה ללקוח בסך 10,000. מחצית מסכום המכירה התקבל במזומן ואילו השאר התקבל בהמחאה לפירעון בעוד כשנה. המלאי אשר נמכר ללקוח עלה לחברה סכום של 4,000 שקלים.
 - ביום 01.06.2008 החליטה החברה להשכיר מחסן נוסף לצורך פעילותה. הוצאות השכירות ליום 31.12.2008 הסתכמו לסך של 50 שקלים, אשר ישולמו בעוד כשנה.
 - בבעלות החברה דירה בטבריה המושכרת לצד ג'. החברה קיבלה סכום של 10 שקלים במזומן כהכנסה מדמי שכירות.
 - החברה רכשה מבנה אשר ישמש אותה לצורך פעילותה בסכום של 50 שקלים.
 - החברה קיבלה הלוואה מבנק לומי בסכום של 150 שקלים.

נדרש :

1. רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע.
2. הצג כרטסות T מתאימות לאירועי החברה.

12) חברת "דני-דין" צעצועים הוקמה ביום 01.01.2007 :

- א. ביום 01.01.2008 נטלה החברה הלוואה בסך של 100 שקלים.
- ב. ביום 02.01.2008 רכשה החברה מלאי. בהתאם להסכם עם ספק החברה, החברה תשלם לספק סכום של 50 שקלים בעוד כשנתיים ימים.
- ג. ביום 01.03.2008 מכרה החברה מלאי, שעלותה 10 שקלים, בתמורה ל- 30 שקלים במזומן.
- ד. ביום 30.04.2008 קיבלה החברה הלוואה בסך של 100 שקלים. בשנת 2008 נשאה החברה ריבית בסך של 10 שקלים.
- ה. ביום 10.01.2008 שילמה החברה הוצאות שכר עבודה בסך 10 שקלים במזומן. הוצאות שכר בסך 20 שקלים ישולמו בעוד כשנה.

נדרש :

1. רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע.
2. הצג כרטסות T מתאימות לאירועי החברה.

מבוא לניהול פיננסי בחברות בנייה

פרק 2 - הכנת מאזן בוחן

תוכן העניינים

1. כללי 5

הכנת מאזן בוחן

שאלות

(1) להלן פעולות שבוצעו ביוני 2013 בחנות למכירת רהיטים :

1. נרכש ציוד משרדי באשראי בסך של 300 ₪.
 2. שולמה במזומן משכורת מאי 2013 בסך 500 ₪.
 3. נתקבלה מקדמה מלקוח בסך 700 ₪ עבור רהיטים שיסופקו לו בחודש הבא.
 4. החברה מכרה רהיטים בסכום של 1000. חצי מהתמורה התקבלה במזומן והיתרה תתקבל בחודש הבא.
 5. החברה קנתה מהיבואן רהיטים שהיא מתכננת למכור בחודשיים הקרובים, בסך של 800 ₪. הסכום ישולם ליבואן בחודש הבא.
- כלל מנחה :
- שיק שנתקבל בחברה (בגין שירות/מוצר שהחברה מספקת) – נכנס לקופה.
 - שיק שהחברה נותנת (בגין שירות/מוצר שהחברה מקבלת) – יוצא מהעו"ש.

נדרשים :

- א. רשום פקודות יומן.
- ב. הכן כרטיסות T.
- ג. הצג מאזן בוחן.

(2) להלן פעולות שבוצעו בנובמבר 2013 בחנות למכירת אופניים :

1. קנו כיבוד לכבוד פתיחת החנות. הוצאות הכיבוד הסתכמו ב-100 ₪.
 2. נקנו שולחנות מיוחדים על מנת להציג את האופניים למכירה. כל השולחנות סה"כ עלו 1000 ₪. 700 שולם במזומן והיתרה כעבור 10 ימים.
 3. נתקבלה הלוואה מבנק הבינלאומי בסך 400 ₪. הכסף הוכנס לחשבון העסק בבנק.
 4. הבעלים החליט להשקיע בעסק סכום של 700 ₪. הכסף הופקד בקופה.
 5. שולמו הוצאות חשמל שוטפות בסך 500 ₪ עבור נובמבר 2013 במזומן.
 6. שולמה היתרה עבור השולחנות המיוחדים (ראה סעיף 2).
- כלל מנחה :
- שיק שנתקבל בחברה (בגין שירות/מוצר שהחברה מספקת) – נכנס לקופה.
 - שיק שהחברה נותנת (בגין שירות/מוצר שהחברה מקבלת) – יוצא מהעו"ש.

נדרשים :

- א. רשום פקודות יומן.
- ב. הכן כרטיסות T.
- ג. הצג מאזן בוחן.

(3) להלן פעולות שבוצעו במאי 2013 בחנות למכירת ארטיקים :

1. הבעלים השקיע 1,000 ₪ בחנות במזומן ביום פתיחת החנות.
 2. נרכש ריהוט לחנות, כאשר חצי מהסכום (800 ₪) שולם בשיק מס' 101 והיתרה (800 ₪) התחייבות לחנות הרהיטים "כסא טוב".
 3. נמכרו ארטיקים בסכום של 1000 ₪. 700 ₪ מתוכם שולמו בשיק מס' 79925 שהתקבל מחברת "יובלים" והשאר במזומן.
 4. השיק שנתקבל מחברת "יובלים" הוסב לפקודת חנות הרהיטים "כסא טוב".
 5. נמכרו ארטיקים בסך של 500 ₪ במזומן.
- כלל מנחה :
- שיק שנתקבל בחברה (בגין שירות/מוצר שהחברה מספקת) – נכנס לקופה.
 - שיק שהחברה נותנת (בגין שירות/מוצר שהחברה מקבלת) – יוצא מהעו"ש.

נדרשים :

- א. רשום פקודות יומן.
- ב. הכן כרטסות T.
- ג. הצג מאזן בוחן.

(4) להלן פעולות שבוצעו ביולי 2013 בחנות למכירת מחשבים ניידים :

1. נמכרו מחשבים ללקוחות בסך של 400 ₪. 100 במזומן, היתרה בשטר.
 2. נקנתה סחורה מהיבואן ב-500 ₪, באשראי.
 3. נרכשה מכונת חדשה לעסק (להובלות של מחשבים). התשלום בסך 600 שולם בשטר.
 4. שולם סך של 500 בעד תיקונים לחלונות בחנות.
 5. נתקבל שטר מלקוח על סך 100 ₪, כמקדמה על מוצר שהחברה תספק ללקוח בחודש הבא.
- כלל מנחה :
- שיק שנתקבל בחברה (בגין שירות/מוצר שהחברה מספקת) – נכנס לקופה.
 - שיק שהחברה נותנת (בגין שירות/מוצר שהחברה מקבלת) – יוצא מהעו"ש.

נדרשים :

- א. רשום פקודות יומן.
- ב. הכן כרטסות T.
- ג. הצג מאזן בוחן.

מבוא לניהול פיננסי בחברות בנייה

פרק 3 - חשבונות חתך ועריכת דוחות כספיים

תוכן העניינים

1. כללי 7

חשבונות חתך ועריכת דוחות כספיים

שאלות

1) לפי המסגרת המושגית, אנו מנהלים רישומים חשבונאיים על בסיס מצטבר ולא על בסיס מזומן.

נדרש:

- א. מהו רישום חשבונאי על בסיס מצטבר ומהו רישום חשבונאי על בסיס מזומן?
- ב. מהו הקשר בין הרישום החשבונאי על בסיס מצטבר וחשבונות החתך:
- הוצאות מראש, הוצאות לשלם, הכנסות מראש והכנסות לשלם?
- ג. האם הוצאות מראש, הוצאות לשלם, הכנסות מראש והכנסות לשלם הם חשבונות תוצאתיים (מופיעים בדו"ח רווח והפסד) או מאזניים (מופיעים במאזן)?

2) ברכותיי! מצאתם דירת שלושה חדרים בתל אביב. במסגרת משא ומתן נוקשה שהתנהל עם בעל הדירה, הוסכם כי תשלמו את מלוא סכום השכירות עבור שנתיים – מראש. סכום השכירות השנתי: 20 שקלים.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן שעליך לרשום ביום חתימת החוזה? האם לדעתך יש השפעה ביום הראשון על דו"ח רווח והפסד שלך? כיצד פקודת יומן זו תשפיע על המאזן שלך?
- ב. מהי פקודת היומן אשר עליך לרשום עם תום השנה הראשונה? כיצד לדעתך עובדת התשלום מראש תקבל ביטוי במאזן שלך ובדו"ח רווח והפסד שלך?
- ג. מהי פקודת היומן אשר עליך לרשום עם תום השנה השנייה? כיצד לדעתך עובדת התשלום מראש תקבל ביטוי במאזן שלך ובדו"ח רווח והפסד שלך?
- ד. הסבר אודות הזיקה בין רישום חשבונאי על בסיס מצטבר ופקודות היומן כפי שנרשמו בסעיפים א'-ג'?
- ה. האם הוצאות מראש הוא נכס הוא התחייבות במאזן החברה?

- (3) ברכותיי! מצאתם דירת שלושה חדרים בתל אביב. במסגרת משא ומתן נוקשה שהתנהל עם בעל הדירה, הוסכם כי תשלמו את מלוא סכום השכירות עבור שנתיים – עם תום התקופה. סכום השכירות השנתי: 20 שקלים.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן שעליך לרשום ביום חתימת החוזה? האם לדעתך יש השפעה ביום הראשון על דו"ח רווח והפסד שלך? כיצד פקודת יומן זו תשפיע על המאזן שלך?
- ב. מהי פקודת היומן אשר עליך לרשום עם תום השנה הראשונה? כיצד לדעתך עובדת התשלום מראש תקבל ביטוי במאזן שלך ובדו"ח רווח והפסד שלך?
- ג. מהי פקודת היומן אשר עליך לרשום עם תום השנה השנייה? כיצד לדעתך עובדת התשלום מראש תקבל ביטוי במאזן שלך ובדו"ח רווח והפסד שלך?
- ד. הסבר אודות הזיקה בין רישום חשבונאי על בסיס מצטבר ופקודות היומן כפי שנרשמו בסעיפים א'-ג'.
- ה. האם הוצאות לשלם הוא נכס הוא התחייבות במאזן החברה?

- (4) אלי הוא הבעלים של המכולת השכונתית. איציק ואייל נוהגים לשחק כדורגל מידי שבוע, ולהגיע לחנות על מנת לקנות קולה ודבר-מה לאכול. איציק ואייל לא משלמים: אבא של איציק נוהג מידי תחילת חודש לשלם לאלי 100 שקלים. סכום זה שווה בדיוק לשווי המוצרים שאיציק ואייל לוקחים מידי חודש.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן שעל אלי לרשום ביום התשלום בתחילת כל חודש? כיצד לדעתך פקודת יומן זו משפיעה על דו"ח רווח והפסד ביום הראשון? כיצד לדעתך פקודת יומן זו צריכה לקבל ביטוי במאזן של אלי ביום הראשון?
- ב. האם הכנסות מראש הוא נכס הוא התחייבות במאזן החברה?

- (5) אלי הוא הבעלים של המכולת השכונתית. איציק ואייל נוהגים לשחק כדורגל מידי שבוע, ולהגיע לחנות על מנת לקנות קולה ודבר-מה לאכול. איציק ואייל לא משלמים: אבא של איציק נוהג מידי סוף חודש לשלם לאלי 100 שקלים. סכום זה שווה בדיוק לשווי המוצרים שאיציק ואייל לוקחים מידי חודש.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן שעל אלי לרשום ביום התשלום בתחילת כל חודש? כיצד לדעתך פקודת יומן זו משפיעה על דו"ח רווח והפסד ביום הראשון? כיצד לדעתך פקודת יומן זו צריכה לקבל ביטוי במאזן של אלי ביום הראשון?
- ב. האם הכנסות לקבל הוא נכס הוא התחייבות במאזן החברה?

(6) להלן סדרת אירועים אשר התרחשו בחברת המורדים :

1. ביום 01.01.2008 החברה שילמה 100 שקלים בעבור ביטוח המבנה לתקופה של שנתיים.
2. ביום 01.07.2008 השכירה החברה דירה אשר בבעלותה לאיש עסקים ידוע. איש עסקים זה שילם 20 שקלים בעבור שכירת הדירה לשנה אחת.
3. החברה משלמת משכורת עבור חודש מסוים בתאריך ה-10 לחודש העוקב. לדוגמא: משכורת ינואר משולמת ב-10 לפברואר. משכורות העובדים לחודש דצמבר הסתכמו ל-50 שקלים.
4. החברה השכירה שטח משרדים נוסף לפעילותה, ביום 31.03.2008. החברה תשלם 1,000 שקלים לתקופה של 5 שנים. התשלום בגין השכרת שטח המשרדים יהיה עם תום תקופת השכירות.
5. החברה נוהגת לפרסם את מוצריה בעיתונות המקומית. ביום 01.01.2008 החברה שילמה 30 שקלים : 20 שקלים בעבור פירסום לשנת 2008 ו-10 שקלים בעבור פרסום בשנת 2009.
6. יום 31.12.2008 התקבל במשרדי החברה דרישת תשלום בסך 15 שקלים בגין ארנונה. חשב החברה ישלם סכום זה ביום 31.01.2009.
7. יום 01.01.2006 החברה שילמה מראש סכום של 300 שקלים בעבור תחזוקת המחשבים לתקופה של 6 שנים.

נדרש :

- א. רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע.
- ב. לגבי כל אירוע, יש לציין מהי השפעתו על הדוחות הכספיים לשנת 2008.

(7) חברת "דני-דין" הינה חברה המלמדת לוחמי צבא כיצד להסתתר בשטח. חשב החברה דן עם עוזרו אודות השפעת אירועים שהתרחשו בשנת 2007 על הדוחות הכספיים לשנה זו.

1. סעיף הוצאות מראש ליום 31.12.2006 נובע מהשכרת נכס בנתניה ביום 01.01.2006 לתקופה של שנתיים ימים. ליום 31.12.2006 הוצאות לשלם מוצג לפי סכום של 100 שקלים.
2. ביום 01.02.2007 החליטה החברה לשכור את שירותיו של איש פרסום ידוע אשר יסייע לחברה לשווק את מוצריה. איש הפרסום גובה כ-200 שקלים לשנה בעבור שירותיו. החברה שילמה מראש מחצית מסכום עלותו עבור שנה אחת. יתר הסכום ישולם בסוף השנה.
3. ביום 01.04.2007 השכירה החברה בניין קומות מפואר ביבנה, לתקופה של שנה, בעלות של 100 שקלים. ביום 31.12.2007 שילמה החברה 100 שקלים בעבור השכרת הבניין לתקופתה 01.04.2007-01.04.2008.
4. ביום 31.12.2007 שילמה החברה 200 שקלים לעובדיה : 50 שקלים בעבור עבודתם בשנת 2007, ו-150 מראש בעבור עבודתם בשנת 2008.
5. ביום 31.12.2007 קיבלה החברה מראש מלקוח סכום של כ-50 שקלים. השירות יינתן בשנת 2008.

6. בדו"ח רווח והפסד של שנת 2007 נרשמה הוצאות בגין טלפון בסך של 150 שקלים. ידוע כי החברה נוהגת לשלם ביום 01.07.2007 את חשבון הטלפון עבור שנת פעילות שלמה.

נדרש:

- א. רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע.
- ב. לגבי כל אירוע, יש לציין מהי השפעתו על הדוחות הכספיים לשנת 2008.

8) בעת עריכת דוחות כספיים, אנו נאלצים למיין חשבוניות לדוחות הכספיים: המאזן ודו"ח רווח והפסד. לגבי המאזן, עלינו בנוסף לקבוע האם מדובר בנכס (צד החובה) או התחייבות (צד הזכות).

- א. הגדר: נכס, התחייבות, הון עצמי.
- ב. הגדר: נכס שוטף, התחייבות שוטפת.

לפניך רשימת נכסים. יש לקבוע האם מדובר בנכס שוטף, רכוש קבוע או רכוש אחר:

- ג. מזומן, רכוש קבוע (עלות), לקוחות (ברוטו), פטנט, לקוחות, מלאי, הוצאות מראש (שנה קרובה), השקעות, פחת נצבר, הכנסות לקבל (שנה קרובה), הפרשה לחובות מסופקים.

לפניך רשימת התחייבויות. יש לקבוע האם מדובר בהתחייבות שוטפת, התחייבות לא שוטפת או פריט הון עצמי:

- ד. ספקים, הלוואות ז"א, הלוואות ז"ק, הוצאות לשלם (שנה קרובה), הכנסות מראש (שנה קרובה), הון מניות, זכאים, פרמיה, עודפים, חלות שוטפת הלוואה ז"א.

9) בעת עריכת דוחות כספיים, אנו נאלצים למיין חשבוניות לדוחות הכספיים: המאזן ודו"ח רווח והפסד.

לגבי דו"ח רווח והפסד, אנו נדרשים:

1. למיין בין סעיפים הוצאות והכנסות.
2. לגבי כל סעיף הכנסה או הוצאה, להחליט באיזה קטגוריה עלינו לשייך אותה בדו"ח.

נדרש:

- א. הצג את מבנה דו"ח רווח והפסד (החל ממכירות ועד לרווח הנקי).

מכירות

- ב. חברת אל-על מכרה בשנת 2010 כרטיסי טיסה בסכום של 100 שקלים. החברה נתנה הנחה ללקוחות בסך 10 שקלים וכן לקוחות החזירו כרטיסי טיסה בסכום של 15 שקלים.
- באיזה סכום יוצג סעיף מכירות בחברה?

עלות המכר

ג. לחברת אל- על היה מלאי פתיחה ליום 01.01.2010 בסך 20 שקלים. החברה ביצעה קניות בסך 50 שקלים במהלך השנה. החברה קיבלה הנחה מספקיה בסך של 5 שקלים. בספירת מלאי שבוצעה בחברה, התברר כי ליום 31.12.2010 לחברה מלאי בסך של 10 שקלים. מהו עלות המכר של החברה לשנת 2010?

הנהלה וכלליות, הוצאות מכירה ושיווק

ד. חשב החברה התלבט בגין סיווג פריטים כהוצאה בגין הנהלה וכלליות או כהוצאה בגין מכירה ושיווק. עזור לחשב החברה וקבע לגבי כל הוצאה האם היא תסווג תחת קטגוריית הנהלה וכלליות או מכירה ושיווק:

הוצאות בגין פרסום	20 שקלים	הוצאות בגין עובדים במחלקת השיווק	20 שקלים
הוצאות שכר עבודה בגין מזכירת המנכ"ל	30 שקלים	החברה ערכה כנס לקוחות	50 שקלים
עמלות ששולמו לסוכני נסיעות	5 שקלים	תשלום לגן החברה	3 שקלים
הוצאות בגין מיסי עירייה – ארנונה	10 שקלים	החברה רכשה ציוד משרדי	1 שקל
הוצאות בגין חשמל	5 שקלים	החברה מוציאה חוור מהודר ללקוחות	12 שקלים

10 לאחרונה החל תמיר המתמחה לצאת עם בחורה איכותית במיוחד, אותה הכיר בנסיבות מפוקפקות. בדייט האחרון זרקה הבחורה כי "אני אוהבת להרגיש ביטחון עם הגבר שלי, מישו שאני יודעת שיכול לדאוג לי". חיש מהר חזר תמיר הביתה ורצה לבחון את מצבו הכספי. תמיר הסתכל על מאזן הבוחן של חברת "חשבונאות זה כיף" אשר בבעלותו, ורצה להכין את המאזן של חברתו ליום 31.12.2010. להלן מאזני הבוחן של נכסי והתחייבויות החברה ליום 31.12.2010:

סעיף	סכום
מזומן	115
לקוחות, נטו	50
מלאי	20
רכוש קבוע, עלות	20
עו"ש בבנק	150
ספקים	10
הלוואה לזמן ארוך	10
רכוש קבוע, פחת נצבר	5

10	הון מניות
15	פרמיה
?	עודפים

נדרש :

הצג את מאזן החברה ליום 31.12.2010.

(11) דני נרגש. לאחרונה קיבל תפקיד נחשק בפירמת נוחי-לנד. הפירמה שולטת במרבית החברות במשק, דבר אשר כלל אינו משפיע על יוקר המחיה בישראל. כבר ביומו הראשון, דרש ממנו מנכ"ל החברה להציג את דוחותיה הכספיים של החברה ליום 31.12.2009, בהתבסס על מאזן הבוחן של החברה אשר הוגש לו כדקלמן :

סכום	סעיף
1,000	מזומן
50	לקוחות, ברוטו
20	מלאי
100	מכירות/הכנסות
10	הפרשה לחובות מסופקים
5	הוצאות מראש
20	עלות מכר
38	מחשבים, עלות
150	ספקים
10	הכנסות מראש
5	הוצאות מס
10	הלוואה לזמן ארוך
8	רכוש קבוע, פחת נצבר
10	הוצאות הנהלה וכלליות
?	עודפים, 31.12.2009
10	הוצאות מכירה ושיווק
10	הון מניות
5	פרמיה
?	עודפים, 01.01.2009

נדרש :

א. הצג את מאזן החברה ליום 31.12.2009 וכן את דו"ח רווח והפסד לשנה זו.
 ב. השלם את סימני השאלה בתרגיל : חשבון עודפים יתרת פתיחה ויתרת סגירה.

12 חברת "הטכנו-דרום" הינה חברה העוסקת בחילוץ צבי נינג'יה אשר נקלעו לצרות בעת מאבק עם שרדר הרשע. חשב החברה החליט להכין את דוחותיה הכספיים ליום 31.12.2011. ביום זה הוא הסתכל במאזן הבוחן של החברה:

סעיף	סכום
עו"ש/קופה	10,000
לקוחות	28,000
הוצאות שכר דירה	10,000
קניות, 2011	20,000
מלאי, 31.12.2011	5,000
משיכת יתר	15,000
הכנסות מראש	20,000
הוצאות שכר לעובדים	5,000
הפרשה לחובות מסופקים (הלח"מ)	14,000
מלאי, 01.01.2011	10,000
הלוואות לזמן ארוך	5,000
הון מניות	10,000
הוצאות מראש	100,000
הוצאות פרסום	2,000
מחשבים, עלות	100,000
הוצאות מימון	1,000
מחשבים, פחת נצבר	20,000
הוצאות בגין עמלת סוכני מכירות	3,000
יתרת עודפים, 31.12.2011	?
מכירות	80,000
יתרת עודפים 01.01.2011	?

נדרש:

- א. הצג מאזן החברה ליום 31.12.2011
- ב. הצג דו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2011.
- ג. השלם את סימני השאלה החסרים.

13 חברת "קייט וג'ק לנצח" החליטה לערוך את דוחותיה הכספיים ליום 31.12.2012. החברה הוקמה ביום 01.01.2010. להלן מאזן הבוחן של החברה ליום 31.12.2012:

הערות	סכום	סעיף
	10,000	עו"ש/קופה
1	50,000	לקוחות
1	?	הפרשה לחובות מסופקים
	?	עודפים/יתרת רווח, 31.12.2010
	20,000	זכאים
2	?	הכנסות מראש
3	?	הוצאות מראש
4	100	הון מניות
4	?	פרמיה
5	5,000	רכוש קבוע, עלות
	5,000	הלוואות ז"א
6	5,000	מלאי, עלות
5	?	רכוש קבוע, פחת נצבר

נתונים נוספים :

1. החברה נוהגת להעמיד את ההפרשה לחומ"ס על 5% מיתרת הלקוחות כל שנה.
2. סעיף הכנסות מראש במאזן החברה מייצג הכנסה שקיבלה החברה בגין מבנה אשר בבעלותה, אותו היא משכירה לצד ג'. בהתאם לחוזה בין הצדדים, ביום 01.07.2012 השכירה החברה את המבנה לצד ג' בתמורה ל-2,000 שקלים אשר שולמו במזומן באותו יום. תוקף החוזה הינו עד ליום 01.07.2014 (תקופת החוזה : שנתיים ימים).
3. סעיף הוצאות מראש במאזן החברה מייצג הוצאות פרסום מראש אותו שילמה החברה ביום 01.01.2012 לערוץ 2 בגין פרסומת אשר ישודרו בשנים 2012-2014.
4. ביום הקמתה של החברה הונפקו 100 מניות 1 ש"ח ערך נקוב בתמורה ל-1,000 שקלים. מלבד הנפקה זו לא הנפיקה החברה מניות נוספות.
5. ביום הקמתה רכשה החברה מכונה בתמורה ל-5,000 שקלים, אותה היא מפחיתה על פני 5 שנים בשיטת הקו הישר.
6. שווי שוק מלאי החברה לתאריך המאזן : 4,000 שקלים.

נדרש :

- א. השלם את סימני השאלה החסרים.
- ב. הצג את מאזן החברה ליום 31.12.2012.

14 חברת "סלוני פנינה" הוקמה ביום 01.01.2010, במטרה להביא לעולם את הצעקה החדש בתחום הסלונים. ביום 31.12.2010 הגיעה פנינה למשרדי החברה, ודרשה לקבל את דו"ח רווח והפסד לשנה הראשונה לפעילותה. אייל, חשב החברה, נבהל. לפניו מאזן בוחן אודות תוצאות החברה, אך הוא אינו יודע כיצד להכין ממאזן בוחן זה דו"ח רווח והפסד:

סעיף	סכום
מכירות	100,000
הוצאות שכר לעובדי ייצור	8,000
רכוש קבוע, נטו	2,500
הוצאות שכר לעובדי מחלקת פרסום	2,000
הוצאות חשמל	1,000
הוצאות מראש	2,000
הוצאות טלפוניה	2,000
הוצאות בגין שכר דירה	1,500
הוצאות בגין ארנונה	500
זכאים בגין ארנונה	3,000
ספקים	2,500
החזרות מלקוחות	20,000
קניות	10,000
מלאי יתרת פתיחה	-
הוצאות בגין ביטוח	1,000
לקוחות, נטו	1,500
הכנסות מראש	500
הלוואות, ז"א	1,500
הוצאות מימון	2,000
יתרת רווח/עודפים יתרת פתיחה	500
מלאי יתרת סגירה	5,000
הוצאות פרסום	3,000
הוצאות מס	13,500
יתרת רווח/עודפים יתרת סגירה	?

נדרשים :

- א. הצג דו"ח רווח והפסד לשנת 2010 בהתבסס על מאזן הבוחן המוצג.
- ב. לאחרונה ניהלה פנינה ויכוח קולני עם חשב החברה בדבר תוצאת דו"ח רווח והפסד. לדעתה, אין שום קשר בין דו"ח רווח והפסד ומאזן החברה. חווה דעתך בנדון.
- ג. מהי יתרת הרווח/עודפים ליום 31.12.2010?

- 15** חברת צ'רלי וחצי שילמה ביום 01.01.2009 בעבור ביטוח החברה. החברה שילמה 100 שקלים לחברת הביטוח כלל, בתמורה לביטוח לתקופה של שנתיים ימים (2009-2010).
- חשב החברה רשם ביום התשלום את פקודת היומן הבאה :
ח' הוצאות בגין ביטוח	100
ז' מזומן	100

נדרש :

במידת הצורך, רשום פקודת יומן לתיקון הפקודה כפי שנרשמה על ידי החשב.

- 16** חברת "אחרי המבול" שילמה ביום 31.12.2009 חשבונית כדקלמן : 200 שקלים בעבור חשבון חשמל לתקופה 31.03.2009 – 31.03.2010, וכן 150 שקלים בעבור חשבון מים לתקופה של 31.12.2009 – 31.03.2009.
- חשב החברה רשם ביום 31.12.2009 :
ח' הוצאות בגין חשמל	200
ח' הוצאות בגין מים	150
ז' מזומן	350

נדרש :

במידת הצורך, רשום פקודת יומן לתיקון פקודת היומן כפי שנרשמה על ידי חשב החברה.

הקדמה לתרגיל:

בשאלה זו משולב נושא "מלאי" ו"לקוחות" ברמה בסיסית. במידה וטרם עברת כלל על נושאים אילו, אני ממליץ לעשות כן בטרם מעבר על שאלה זו.

17) להלן מאזן חברת "הירו נאקמורה" ליום 31.12.2009 :

סעיף	סכום	נתונים נוספים
מזומנים	150,000	
לקוחות	80,000	1
מלאי	90,000	2
רכוש קבוע, נטו	100,000	
הוצאות מראש בגין שכירות	50,000	3
משיכת יתר	50,000	
הלוואות	20,000	
הון מניות	10,000	
פרמיה	5,000	
עודפים	?	

פרטים נוספים :

1. החברה נוהגת להפריש 5% מיתרת הלקוחות כהפרשה לחובות מסופקים. חשב החברה לא נתן ביטוי להפרשה לחובות מסופקים בשנת 2009.
2. מלאי החברה המוצג במאזן נכון ליום 31.12.2009 הינו לפי עלותו. שווי המימוש של המלאי ליום זה הינו 85,000 שקלים.
3. ביום 01.07.2009 הגיעה החברה להבנה עם בעל המבנה אותו היא משכירה, לפי תשלום החברה סכום של 200,000 שקלים, בעבור שכירת המבנה לתקופה 01.07.2009-01.07.2010.

חשב החברה רשם ביום 31.12.2009 פקודת יומן :

ח' הוצאות מראש	50,000
ח' הוצאות שכירות	150,000
ז' מזומן	200,000

נדרש :

הצג את מאזן החברה ליום 31.12.2009.

הערה: בשאלה זו משולבים אלמנטים מנושאים כדוגמת מלאי, לקוחות ורכוש קבוע. במידה וטרם עברת כלל על נושאים אלה, מומלץ לבצע תרגיל זה לאחר לימוד נושאים אילו.

18) חברת מקדרימי הינה חברה העוסקת בייעוץ לזוגות במצוקה. החברה נוהגת לפרסם את דוחותיה הכספיים ביום 31.12 לכל שנה. כמידי שנה, ביום 31.12.2010 ערכה החברה ישיבת דירקטוריון בה הוצג מאזן הבוחן של החברה. יו"ר הדירקטוריון זעם, ודרש מן החשב לפרסם במהרה מאזן ודו"ח רווח והפסד לשנה זו. להלן מאזן הבוחן של החברה ליום 31.12.2010 :

סעיף	סכום	נתונים נוספים
קופה	10,000	
לקוחות	30,000	1
הפרשה לחובות מסופקים	1,500	1
הכנסות/מכירות	100,000	2
בזנוס לעובדים	6,000	2
הוצאות שכר לעובדים	15,000	3
בניין, עלות	5,000	4
הוצאות פרסום	2,000	5
ספקים	8,000	
הון מניות	2,000	
פרמיה	1,000	
עודפים, 31.12.2010	?	
הוצאות מימון	33,400	
קניות	30,000	
מלאי, 01.01.2010	5,000	
מלאי, 31.12.2010	20,000	
הוצאות מס	10,000	
הלוואות ז"א	15,000	

נתונים נוספים :

1. רואה החשבון המבקר של החברה בדק את מצבת הלקוחות, וגילה כי חוב של לקוח בסך 500 שקלים אינו בר גביה ולכן עליו להיות מוכר כחוב אבוד (החברה לא הכירה בחוב זה כאבוד). החברה נוהגת לבצע הפרשה לחובות מסופקים בשיעור של 5%. החברה טרם רשמה פקודת יומן בגין הפרשה לחובות מסופקים.

2. עוזר החשב בחברה זכאי לקבל בונוס כאחוז מן המכירות. לפי ההסכם, עד לסכום של 50,000 שקלים זכאי העובד לבונוס בגובה 1% מן המכירות, בעוד שעל כל מכירה בסכום הגבוה מ-50,000 שקלים הוא זכאי לבונוס בגובה 2%. כל מכירות החברה השנה הינן על בסיס מזומן. חשב החברה לא זכר כי עוזרו זכאי לקבל בונוס בגין מכירות החברה.
3. הוצאות השכר כפי שרשומות במאזן החברה הינן בגין הוצאות שכר לתקופה של 01.01.2010 - 01.07.2011. הנח כי הוצאות השכר בחברה מתפלגות באופן שווה.
4. הבניין נרכש ביום 01.01.2009. החברה נוהגת להפחית מבנים בשיעור של 20% לשנה. החברה מעולם לא רשמה פקודת יומן בגין הפחתת הבניין.
5. ביום 31.03.2010 שכרה החברה את שירותי משרד הפרסום מקאן-אריסון, לצורך הובלת קמפיין עבור החברה. הקמפיין הינו בהיקף של 2,000 שקלים, אשר שולמו ביום 31.12.2010. הקמפיין עתיד להסתיים כעבור שנה, ביום 31.03.2011.
6. ביום 31.12.2010 התקבל במשרדי החברה דרישת תשלום מחברת החשמל. חשב החברה שכח מדרישה זו ולא נתן לה ביטוח במסגרת מאזן הבוחן.

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן נדרשות לשנת 2010.
- ב. הצג מאזן של חברת מקדרימי ליום 31.12.2010.
- ג. הצג דו"ח רווח והפסד של חברת מקדרימי לשנת 2010.

הערה: בשאלה זו משולבים אלמנטים מנושאים כדוגמת מלאי, לקוחות ורכוש קבוע. במידת וטרם עברת כלל על נושאים אלה, מומלץ לבצע תרגיל זה לאחר לימוד נושאים אילו.

- 19) לברון ג'יימס וחבריו החליטו להשבית את עונת הכדורסל לשנים 2011-2012. לטענתם, שכר של 20,000,000 דולר לעונה אינו מאפשר קיום בכבוד. על כן, החליט קינג ג'יימס לשבת עם רואה החשבון ולהכין דוחות כספיים לשנת 2011, על מנת להבין כמה זמן הוא יוכל להמשיך ולשבות. מלבד הכנסות מכדורסל, לברון הינו הבעלים של חברת ייעוץ לספורטאים עניים. להלן מאזן הבוחן של החברה ליום 31.12.2011 :

סעיף	סכום	נתונים נוספים
קופה	10,000	7
לקוחות	200,000	1
הפרשה לחובות מסופקים, 01.01.2011	10,000	1
הוצאות בגין חובות מסופקים	?	1

2	5,000	הוצאות חשמל לשלם
2	5,000	הוצאות חשמל
3	2,000	הוצאות שכר לעובדים, מחלקת פרסום
	500	חייבים
3	1,000	זכאים
4	3,500	ספקים
	10,000	מלאי, 01.01.2011
5	20,000	מכונות, עלות
5	?	מכונות, פחת נצבר
	100,000	הכנסות
	5,000	קניות
6	5,000	מלאי, 31.12.2011
	2,000	החזרות מלקוחות
7	15,000	הוצאות בגין ביטוח
	174,250	עודפים, 01.01.2011
	2,500	הוצאות פרסום
	24,750	הוצאות מס
	1,000	הון מניות
	2,000	פרמיה
	?	עודפים, 31.12.2011

נתונים נוספים :

1. החברה נוהגת לבצע הפרשה בשיעור של 10% מיתרת הלקוחות בסוף השנה. יועציה המשפטיים של החברה קבעו כי חוב של לקוח בסכום של 5,000 הינו בגדר חוב אבוד. טרם נרשמה פקודת יומן בגין חוב אבוד זה.
2. ביום 31.12.2011 קיבלה החברה דרישת תשלום בעבור שנת 2011 בסכום של 4,000 שקלים. חשב החברה רשם בטעות כי התקבלה דרישה לתשלום בסך 5,000 שקלים.
3. ביום 31.12.2011 שילמה החברה סכום של 2,000 בגין שכר לעובדים. מתוך סכום זה, 500 שקלים הינן בגין חוב של החברה לעובד משנת 2010. החברה לא נתנה ביטוי במאזן הבוחן לתשלום ביום זה (לא נרשמה כלל הוצאה או תשלום).
4. ביום 30.06.2011 פרעה החברה חוב לספק, בסכום של 250 שקלים. ביום זה רשמה החברה :

ח' קופה 250
 ז' ספקים 250

5. ביום 01.04.2011 רכשה החברה מכוונות בסכום של 20,000 שקלים. החברה נוהגת להפחית מכוונות על פני 3 שנים. החברה טרם רשמה פקודת יומן בגין הפחת אשר נצבר בשנת 2011.
6. מלאי החברה מוצג במאזן הבוחן לפי עלותו : 5,000 שקלים. שווי שוק המלאי ליום זה : 6,000 שקלים.
7. הוצאות הביטוח שנרשמו בשנת 2011 הינן בעבור ביטוח החברה לתאריך 30.09.2011-30.09.2012.

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן נדרשות לשנת 2011.
- ב. הצג מאזן של החברה ליום 31.12.2011.
- ג. הצג דו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2011.

מבוא לניהול פיננסי בחברות בנייה

פרק 4 - תזרים מזומנים

תוכן העניינים

1. כללי (ללא ספר)

מבוא לניהול פיננסי בחברות בנייה

פרק 5 - חוזי הקמה - קבלן מבצע

תוכן העניינים

1. כללי 22

חוזי הקמה – קבלן מבצע

שאלות

- (1) להלן שלושה משפטים בנושא 'עבודות על פי חוזה ביצוע':
- I. כאשר צפוי כי סך העלויות מהחוזה יעלו על סך ההכנסות מהחוזה, יש להכיר בהפסד החוזי לפי שלב ההשלמה של הפעילות כהוצאה מיידיית.
 - II. כאשר לא מתקיימים כל התנאים להכרה בהכנסה, תוכר ההכנסה בגובה העלויות שהוצאו אשר השבתן צפויה.
 - III. הסכום של ההכנסות המדווחות מחוזה ביצוע עשוי לקטון כתוצאה מקנסות הנובעים מאיחורים בהשלמת החוזה שנגרמו על ידי הקבלן.
- איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 11 בדבר עבודות על פי חוזה ביצוע?
- א. רק משפט I.
 - ב. רק משפט II.
 - ג. רק משפט III.
 - ד. רק משפטים II ו-III.
 - ה. כל המשפטים.
- (2) לפניכם ארבעה משפטים המתייחסים לעלויות חוזי הקמה:
- I. עלויות חוזי הקמה יכללו עלויות הקשורות באופן ישיר לחוזה הספציפי.
 - II. עלויות חוזי הקמה יכללו עלויות שניתן לייחס באופן כללי לפעילות לפי החוזה ושניתן להקצות לחוזה.
 - III. עלויות חוזי הקמה יכללו אותן עלויות אחרות שניתן לחייב בגינן את הלקוח בהתאם לתנאי החוזה.
 - IV. ניתן לכלול כחלק מעלות חוזה עלויות הקשורות באופן ישיר לחוזה ושהתהוו במהלך סגירת החוזה, אם ניתן לזהותן בנפרד ולמדוד אותן באופן מהימן ואם צפוי שהחוזה יושג.
- איזה/אילו מהמשפטים נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 11?
- א. רק משפטים I ו-II.
 - ב. רק משפטים I ו-III.
 - ג. רק משפטים I, II ו-IV.
 - ד. רק משפטים I, II ו-III.
 - ה. כל המשפטים.

(3) חברת "יזמי בנייה" (להלן: "היזם"), התקשרה עם חברת "בוני הארץ" בע"מ (להלן: "החברה") להקמת מגדל יוקרה בתל-אביב (להלן: "הפרויקט"). היזם מכר 60% מהפרויקט לפני תחילת הבנייה. חוזה ההקמה, אשר נחתם בין החברה ליזם ביום 25 ביולי 2009, הינו לפי מחיר קבוע (Fix Price). בעת עריכת הדוחות הכספיים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009, הועלו הטענות הבאות בקשר להכרה בהכנסות והוצאות חוזה ההקמה בחברה, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 11:

- I. חשב החברה טוען כי לא ניתן יהיה להכיר בהכנסות מהפרויקט מכיוון שבמקרה זה החברה לא עומדת בתנאי הכרה בהכנסה הקובע כי צפוי שהטבות כלכליות הקשורות לחוזה יזרמו לחברה, משום שהיזם טרם מכר 40% מהפרויקט.
- II. סמנכ"ל הכספים טען כי אם החוזה שנחתם היה לפי חוזה עלות בתוספת רווח ולא לפי מחיר קבוע, לא הייתה משמעות לכך שהיזם טרם מכר 40% מהחוזה ובמקרה זה ניתן היה להכיר בהכנסה.
- III. מנכ"ל החברה טען כי התנאים להכרה בהכנסה לפי תקן בינלאומי 11 זהים במקרה בו החוזה הינו לפי מחיר קבוע או לפי עלות בתוספת רווח.
- IV. רואה החשבון של החברה טען שלדעתו, כל עוד ניתן לזהות ולמדוד את עלויות הפרויקט באופן ברור ומהימן וניתן למדוד הן את העלויות להשלמת החוזה והן את שיעור ההשלמה באופן מהימן, ניתן יהיה להכיר בהכנסות הפרויקט אם צפוי שהטבות כלכליות הקשורות לחוזה יזרמו לישות וניתן למדוד אותן באופן מהימן.

איזה/אילו מהטענות לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 11 בדבר חוזי הקמה?

- א. רק טענה I.
- ב. טענות I ו-II.
- ג. רק טענה III.
- ד. רק טענה IV.
- ה. כל הטענות שגויות.

(4) חברת "הבונה" (להלן - החברה) התקשרה באוקטובר 2008 עם חברת "זנזיבר" להקמת מגדל יוקרה בתל-אביב (להלן - "פרויקט שמיים"). הפרויקט יכלול מגדל יוקרה ומכון ספא אשר ישרת הן את דיירי הפרויקט והן אורחים חיצוניים. לצורך הקמת מכון הספא, התקשרה החברה עם קבלן אחר. לאור פשיטת הרגל של הקבלן האחר, בחודש אפריל 2009, התקשרה החברה שוב עם חברת "זנזיבר" לבניית מכון הספא. הקמת מכון הספא תיעשה במקביל להקמת פרויקט שמיים.

- בעת הכנת הדוחות הכספיים לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2009 הועלו הטענות הבאות בהקשר לצירוף ופיצול חוזי ההקמה(הקמת מכון הספא והקמת פרויקט שמיים) בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 11:
- I. חשב החברה טען כי על החברה לצרף את חוזי ההקמה ביחד, מכיוון שהבנייה תתרחש בו זמנית ואף הקמת מכון הספא תסתיים לפני הקמת המגדל.

- II. סמנכ"ל הכספים טען כי בכל מקרה אין לצרף את החוזים, מכיוון שהוגשו הצעות נפרדות לגבי כל אחד מהם והמשא ומתן ביחס לכל חוזה נערך בנפרד.
- III. רואה החשבון של החברה טען כי על החברה לצרף את החוזים, מכיוון שהמשא ומתן לקביעת המחיר למכון הספא נגזר מהחוזה המקורי ומכון הספא מהווה חלק משמעותי בתכנון ובתפקוד הקמת מגדל היוקרה.

איזו/אילו מהטענות לעיל נכונה/ות, בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 11 בדבר חוזי ביצוע?

- א. רק טענה I.
ב. רק טענה II.
ג. רק טענות I ו-II.
ד. רק טענה III.
ה. כל הטענות שגויות.

(5) להלן 3 משפטים בנושא חוזי הקמה:

- I. חוזה הקמה הוא חוזה שנערך באופן ספציפי להקמת נכס או שילוב של נכסים הקשורים ביניהם או תלויים אחד בשני באופן הדוק באשר לתכנון, טכנולוגיה ותפקוד או במטרה, או בשימוש הסופי שלהם.
- II. חוזה במחיר קבוע הוא חוזה הקמה שבו הקבלן מסכים למחיר חוזה קבוע, או למחיר קבוע ליחידת תפוקה, שבמקרים מסוימים כפוף לסעיפים בחוזה המתייחסים למקרה של התייקרות העלויות.
- III. חוזה עלות בתוספת רווח הוא חוזה הקמה שבו הקבלן משופה בגין עלויות המותרות או המוגדרות בדרך אחרת, בתוספת אחוז מעלויות אלה או בתוספת עמלה קבועה.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 11?

- א. כל המשפטים נכונים.
ב. רק משפטים II ו-III.
ג. רק משפט I.
ד. כל המשפטים שגויים.
ה. רק משפט III.

- 6) חברת "שרון" בע"מ (להלן "החברה") עוסקת במתן שירותים על פי חוזה ביצוע. ביום 1 בינואר 2007 התקשרה החברה בהסכם עם חברת "הרצל" בע"מ, לפיו תפתח החברה תוכנה המיוחדת לצורכי הלקוח בתוך תקופה של 30 חודשים. סכום החוזה הינו 640,000 ₪. שיעור ההשלמה נאמד על בסיס העלות בפועל מול העלות הכוללת החזויה. להלן אומדן העלויות לתום השנים 2007 ו-2008 והעלויות בפועל שהתהוו לחברת "שרון" בע"מ:

2008 ב-₪	2007 ב-₪	
150,000	240,000	עלויות פיתוח בפועל
210,000	460,000	אומדן עלויות להשלמת הפיתוח

מהו סך הרווח מעבודות פיתוח, כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "שרון" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 בהתאם להוראות תקן חשבונאות מספר 4?

- א. 26,000 ₪.
ב. 40,000 ₪.
ג. 74,000 ₪.
ד. 86,000 ₪.
ה. 100,000 ₪.

- 7) חברת "שירה" בע"מ (להלן: "שירה") הינה חברה קבלנית המבצעת חוזי הקמת בניינים. ביום 1 בינואר 2005 חתמה "שירה" חוזה עם עיריית רמת-גן לבניית בניין העירייה החדש. סכום החוזה נקבע על סך של 50,000 אלפי דולר. בחוזה מובטח לשירה מענק עידוד בשיעור של 10% מסכום החוזה, במידה ומשך הבנייה לא יעלה על שנתיים וחצי מיום תחילת הבנייה. עוד נקבע כי ביום חתימת החוזה תקבל "שירה" מקדמה בשיעור של 20% מסכום החוזה המקורי והיתרה תתקבל בשיעורין בסוף כל שנה, בהתאם לקצב התקדמות הבנייה. המענק ישולם בסכום אחד בתום תקופת הבנייה. בעת עריכת הדוחות הכספיים לשנת 2005 צפתה "שירה" לסיים את הבנייה עד ליום 30 ביוני 2007. ביום חתימת החוזה אמדה חברת "שירה" את העלויות הכוללות בגין הפרויקט בסך 176,000 אלפי ₪. אומדן תקציב עלויות הבנייה לא השתנה בשנת 2005. להלן עלויות בפועל (באלפי ₪) שנבעו לחברת "שירה" במהלך הבנייה בשנת 2005:

01-12/2005	
70,000	חומרים + עבודה
4,000	שכר מנכ"ל
15,000	קבלן לפיתוח הקרקע

להלן שערי החליפין:

שע"ח ל-\$1	תאריך
4	01.01.2005
4.20	31.12.2005

מהו שיעור ההשלמה של הפרויקט ליום 31 בדצמבר 2005?

- א. 35.05%
- ב. 38.25%
- ג. 40.96%
- ד. 42.03%
- ה. 48.30%

הניחו כי שיעור ההשלמה ליום 31 בדצמבר 2005 הינו 45%.

מהו הרווח מהפרויקט (מעבודות עפ"י חוזה ביצוע) כפי שייכלל בדוח רווח והפסד של חברת "שירה" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005 (באלפי ₪)?

- א. 20,150
- ב. 23,850
- ג. 25,600
- ד. 43,650
- ה. 53,000

- (8) חברת "דורון" בע"מ הינה חברה המבצעת עבודות קבלניות על פי חוזה הקמה. ביום 1.1.2004 חתמה החברה חוזה להקמת בניין מגורים בחיפה. להלן פרטים על תנאי חוזה ההקמה כפי שנקבעו בחוזה:
- החברה תבנה בניין בן 18 קומות על הקרקע של המזמין, בהתאם למפרט שנקבע בחוזה. הסכום הכולל של החוזה הוא 12,000 אלפי ₪. מועד סיום הבנייה ומסירת הבניין נקבע ליום 31.12.06.
- תנאי התשלום הם כדלקמן: מקדמה בסך 10% מסכום החוזה ביום החתימה על החוזה, 4 תשלומים חצי שנתיים החל מיום 30.6.2004 בסך של 1,000 אלפי ₪, ויתרת ההתחשבנות תשולם ביום מסירת הבניין.

נתונים נוספים:

להלן נתונים על עלויות הבנייה (באלפי ש"ח) כפי שהתהוו בפועל לכל אחת מהשנים 2004 ו-2005:

2005	2004	
2,600	2,500	חומרים
1,400	1,200	שכר עבודה
800	600	קבלני משנה

תקציב עלויות הקמת הפרויקט כפי שהוערך ע"י כלכלן החברה הוא 10,500 אלפי ₪. ליום 31.12.04 לא היו שינויים בתקציב עלויות הקמת הפרויקט. ביום 31.12.05 העריך כלכלן החברה כי עלויות הבנייה שגוותרו להשלמה הינן 3,400 אלפי ₪. החברה אומדת את שיעור ההשלמה על בסיס העלות. החברה מיישמת את הוראות תקן בינלאומי מספר 11.

מהו שיעור ההשלמה של הפרויקט הנ"ל בתום שנת 2004?

- א. 23.80%
- ב. 42.85%
- ג. 40.95%
- ד. 35.23%
- ה. 28.41%

הניחו כי שיעור ההשלמה תום שנת 2004 הינו 40%.

מהו הרווח בגין חוזה ההקמה, כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "דורון" בע"מ, לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2004 (באלפי ₪)?

- א. 1,500
- ב. 500
- ג. 600
- ד. 900
- ה. 1,000

הניחו כי הרווח בגין חוזה ההקמה שנזקף בדוח רווח והפסד של חברת "דורון" בע"מ לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2004 הינו 500 אלפי שקלים.

מהו ההפסד בגין חוזה ההקמה כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "דורון" בע"מ, לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005 (באלפי ₪)?

- א. 500
- ב. 728
- ג. 1,000
- ד. 1,500
- ה. 364

9) חברת "קרן" בע"מ (להלן "החברה") מבצעת פרויקטים על פי חוזה ביצוע. ביום 1 בינואר 2007 התקשרה החברה בחוזה עם חברת "אסף" בע"מ לביצוע פרויקט מגורים בקרית גת. משך ביצוע הפרויקט הינו כ-3 שנים. החברה מדווחת על הכנסותיה מעבודות בנייה בהתאם לשיטת התקדמות העבודות. שיעור ההשלמה של הפרויקט נקבע לפי יחס עלויות להלן אומדן העלויות להשלמת הבנייה בתום השנים 2007-2008 והעלויות בפועל שנבעו לחברת "קרן" בע"מ במהלך הבנייה (ב-ש):

2009	2008	2007	
103,000	89,000	92,000	עלויות אומדן בפועל
-	104,000	215,000	אומדן עלויות להשלמת הבנייה

סכום החוזה נקבע על סך 400,000 ₪.
להלן התפלגות התשלומים:
יום החתימה על החוזה: 10%
לאחר 10 חודשים: 15%
לאחר 18 חודשים: 45%
סיום הפרויקט: 30%

בחוזה התחייבה החברה לסיים את הקמת המבנים עד ליום 30 ביוני 2009. בגין כל חודש איחור, תשלם החברה קנס בסך של 18,000 ₪ ואילו אם תקדים את הבנייה, תזכה לבונוס בסך 15,000 ₪ לחודש. ביום עריכת החוזה צפתה החברה לסיים את הבנייה בזמן. בעת עריכת הדוחות הכספיים לשנת 2007, צפתה החברה לסיים את הקמת המבנים ביום 31 במרץ 2009. בעת עריכת הדוחות הכספיים לשנת 2008, צפתה החברה לסיים את הקמת המבנים ביום 31 באוגוסט 2009. החברה סיימה את הקמת המבנים בפועל ביום 31 באוקטובר 2009 (ההתחשבות בגין תשלומי בונוסים או קנסות תבוצע בתום הפרויקט).
לחברת "קרן" בע"מ אין חוזה הקמה נוספים.

מהו סך הרווח מעבודות בנייה כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "קרן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 8,817 ₪.
- ב. 32,170 ₪.
- ג. 38,573 ₪.
- ד. 44,397 ₪.
- ה. 73,035 ₪.

מהי יתרת (זכאים)/חייבים בגין מזמיני עבודות, כפי שתוצג במאזן של חברת "קרן" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 48,000 ₪.
- ב. 16,695 ₪.
- ג. 6,645 ₪.
- ד. 33,335 ₪.
- ה. 136,505 ₪.

10 חברת "עידן" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2006 במטרה לבצע פרויקטים קבלניים לפי הזמנה. ביום ההקמה התקשרה החברה בחוזה עם חברת "נרקיס" בע"מ לביצוע פרויקט מגורים בנתיבות. משך ביצוע הפרויקט הינו 4 שנים. שיעור ההשלמה של הפרויקט נקבע לפי יחס עלויות. להלן אומדן העלויות והעלויות בפועל של החברה בכל אחת מהשנים:

2009	2008	2007	2006	
170,000	150,000	102,000	87,000	עלויות בפועל (בכל שנה)
	175,000	194,000	276,000	עלויות משוערות להשלמה

התמורה הכוללת הצפויה מהחוזה הינה 500,000 ₪. מטעמי פשטות, יש להתעלם מערך הזמן. בימים 31 בדצמבר 2006 ו-2007 קיבלה החברה מקדמות בסך של 105,000 ₪ ו-137,000 ₪, בהתאמה. לחברה אין פרויקטים נוספים. החברה מיישמת בדוחותיה הכספיים את הוראות תקן בינלאומי מספר 11, חוזי הקמה.

מהו הרווח מעבודות בנייה, כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "עידן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 72,469 ₪.
- ב. 39,611 ₪.
- ג. 57,736 ₪.
- ד. 23,756 ₪.
- ה. 24,902 ₪.

מהי יתרת (זכאים)/חייבים בגין מזמיני עבודות, כפי שיופיעו במאזן של חברת "עידן" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 4,736 ₪.
- ב. 2,335 ₪.
- ג. 53,000 ₪.
- ד. 242,000 ₪.
- ה. 242,000 ₪.

הניחו כי סך הרווח המצטבר מעבודות בנייה, כפי שנוקף בדוחות רווח והפסד של חברת "עידן" בע"מ לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2006 ו-2007, הינו 57,737 ₪.

מהו ההפסד שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "עידן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

א. 57,737 ₪.

ב. 9,420 ₪.

ג. 71,737 ₪.

ד. 47,346 ₪.

ה. 14,000 ₪.

11) חברת "הבנאים" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2001 במטרה לבצע פרויקטים קבלניים לפי הזמנה. ביום 1 בינואר 2007 התקשרה החברה בחוזה עם חברת "הנרקיסים" בע"מ להקמת בניין מגורים באשדוד בתמורה ל- 900,000 ₪. משך ביצוע הפרויקט הינו 3.5 שנים. להלן אומדן העלויות להשלמה והעלויות השוטפות לכל שנה של חברת "הבנאים" בע"מ:

2010	2009	2008	2007	
92,000	300,000	207,000	236,000	עלויות שוטפות
	96,000	430,000	635,000	עלויות משוערות להשלמה
30/06/2010	01/06/2010	01/10/2010	01/03/2010	מועד סיום חזוי

להלן התפלגות התקבולים מסכום החוזה המקורי (מטעמי פשטות, יש להתעלם מערך הזמן):

10% יום החתימה על החוזה:

25% : 31/12/07

35% : 31/12/08

30% סיום הפרויקט:

בהתאם לחוזה, התחייבה החברה לסיים את הקמת המבנה עד ליום 30 ביוני 2010. בגין כל חודש איחור, תישא החברה בקנס בסך של 25,000 ₪ ואילו אם תקדים את מועד סיום הבנייה תזכה לבונוס בסך 20,000 ₪ לחודש. הניחו כי על סמך ניסיון העבר של החברה, האומדן לגבי מועד סיום חזוי הינו אומדן מהימן החל משנת 2007.

הנחות:

1. העלויות השוטפות של הפרויקט משולמות במזומן בכל 31 בדצמבר.
2. שיעור ההשלמה של הפרויקט נקבע לפי יחס עלויות.
3. החברה מדווחת על הכנסותיה מעבודות בנייה בהתאם לשיטת התקדמות העבודות.

4. על פי ניסיון העבר, החברה יכולה לאמוד באופן מהימן את תוצאות החוזה לאחר שהתהוו 25% מהעלויות.
5. למעט הפרויקט הנ"ל אין לחברת "הבנאים" פרויקטים נוספים.

מהו סך הרווח מעבודות בנייה כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "הבנאים" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 7,858 ₪.
- ב. 29,000 ₪.
- ג. 29,534 ₪.
- ד. 63,456 ₪.
- ה. 109,000 ₪.

מהי יתרת חייבים (זכאים) בגין מזמיני עבודות, כפי שתוצג במאזן של חברת "הבנאים" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008?

- א. 56,357 ₪.
- ב. 104,357 ₪.
- ג. 105,000 ₪.
- ד. (235,000) ₪.
- ה. (630,000) ₪.

בהנחה כי הרווח המצטבר ליום 31 בדצמבר 2008 הינו 30,000 ₪, מהו סך הרווח מעבודות בנייה, כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "הבנאים" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. 19,544 ₪.
- ב. 24,020 ₪.
- ג. 41,732 ₪.
- ד. 71,732 ₪.
- ה. 81,000 ₪.

- 12) חברת "שירה" בע"מ (להלן: "שירה") הינה חברה המבצעת חוזי הקמת גשרים. ביום 1 בינואר 2008 חתמה "שירה" חוזה עם משרד התשתיות האמריקאי להקמת גשר במזרח ארה"ב. סכום החוזה נקבע על סך 75,000 אלפי דולר, באשר ביום חתימת החוזה תקבל "שירה" מקדמה בשיעור של 15% והיתרה תתקבל לשיעורין בתום כל חצי שנה (החל מ-30 ביוני 2008) בהתאם לקצב התקדמות הבנייה (בהתאם לשיעור ההשלמה במועד התשלום). מכל תשלום ינוכה חלק יחסי מהמקדמה. (מטעמי פשטות יש להתעלם מערך הזמן). בחוזה התחייבה "שירה" לסיים את הקמת הגשר עד ליום 30 ביוני 2010. ביום עריכת החוזה תמחרה "שירה" את הכנסות הפרויקט לפי תוספת של 20% על העלות (cost+20%). אומדן תקציב עלויות הבנייה לא השתנה בשנת 2008. (שיעור ההשלמה נקבע לפי יחס עלויות).

להלן עלויות ההקמה בפועל (באלפי ₪) בהן עמדה "שירה" במהלך תקופת הבנייה (בהתפלגות אחידה על פני כל תקופה):

45,000	1-6/2008
42,000	7-12/2008

להלן שערי חליפין:

4	01/01/2008
4.1	30/06/2008
3.9	31/12/2008

יש לעגל את התוצאות ל-₪ הקרוב ואחוזים ל-2 מקומות אחרי הנקודה.

מהם שיעורי ההשלמה בגין חוזה ההקמה של הגשר לימים 30 ביוני 2008 ו-31 בדצמבר 2008?

31/12/2008	30/06/2008	
32.6%	16%	א.
34.8%	18%	ב.
34%	17.7%	ג.
34.5%	18.5%	ד.
35%	17%	ה.

הניחו כי שיעורי ההשלמה לימים 30 ביוני 2008 ו-31 בדצמבר 2008 הינם 18% ו-34% בהתאמה.

מהן ההכנסות מחוזה הקמת הגשר, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של "שירה", לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 100,613 ₪.
- ב. 102,981 ₪.
- ג. 115,435 ₪.
- ד. 131,828 ₪.
- ה. 164,093 ₪.

הניחו כי שיעורי ההשלמה לימים 30 ביוני 2008 ו-31 בדצמבר 2008 הינם 18% ו-34% בהתאמה וכי הרווח שהכירה "שירה" מחוזה הקמת הגשר בשנת 2008 הינו 15,613 ₪.

מהי יתרת החייבים/זכאים, כפי שתוצג במאזן "שירה" ליום 31 בדצמבר 2008?

- א. 9,952 ₪.
- ב. 31,828 ₪.
- ג. (29,215) ₪.
- ד. (31,828) ₪.
- ה. (44,828) ₪.

13 חברת "הבנאים" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2000 במטרה לבצע פרויקטים קבלניים לפי הזמנה. ביום 1 בינואר 2009 חתמה החברה חוזה עם חברת "ש.ו.ק.י" בע"מ (להלן: "המזמין") להקמת שני מבני מגורים זהים בפתח-תקווה (להלן - "הפרויקט"). המבנים ייבנו בעת ובעונה אחת. סכום החוזה נקבע על סך 2,700,000 ₪ לכל בניין, צמוד למדד תשומות הבנייה. להלן התפלגות התקבולים מסכום החוזה המקורי (מטעמי פשטות, יש להתעלם מערך הזמן):

- יום החתימה על החוזה: 15%
- לאחר 10 חודשים: 20%
- לאחר 18 חודשים: 40%
- סיום הפרויקט: 25%

בחוזה התחייבה החברה לסיים את הקמת המבנים עד ליום 31 במרץ 2011. בגין כל חודש איחור תישא החברה בקנס לא צמוד בסך של 18,000 ₪. להלן נתונים נוספים בקשר לפרויקט:

נתונים ליום	מועד סיום חזוי	עלויות שוטפות לשנה שהסתיימה באותו מועד	עלויות משוערות להשלמה	מדד תשומות הבנייה
01.01.2009	31.03.2011	-	4,320,000	100
31.10.2009	28.02.2011	-	-	101
31.12.2009	01.02.2011	1,450,000	3,470,000	102
30.06.2010	31.07.2011	-	-	104
31.12.2010	01.09.2011	2,100,000	1,900,000	105
31.09.2011	30.09.2012	2,200,000	-	106

יש להניח כי:

- עלויות הפרויקט השוטפות משולמות במזומן בכל 31 בדצמבר.
- שיעור ההשלמה של הפרויקט נקבע לפי יחס עלויות.
- החברה מדווחת על הכנסותיה מעבודות בנייה בהתאם לשיטת התקדמות העבודות.
- על פי ניסיון העבר, החברה יכולה לאמוד באופן מהימן את תוצאות החוזה לאחר שהתהוו לה 25% מהעלויות.
- למעט הפרויקט הנ"ל אין לחברה פרויקטים נוספים.

מהו סך הרווח/(ההפסד) מעבודות בנייה, בפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "הבנאים בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010?

- א. 165,336 ₪.
- ב. 149,246 ₪.
- ג. 16,089 ₪.
- ד. 149,246 ₪.
- ה. 165,336 ₪.

הניחו כי הרווח המצטבר מעבודות בנייה של החברה ליום 31 בדצמבר 2010 הינו 230,000 ₪.

מה תהיה יתרת החייבים/(זכאים) בגין מזמיני עבודות, כפי שתוצג במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2010?

- א. 367,200 ₪.
- ב. 827,200 ₪.
- ג. 1,620,000 ₪.
- ד. 82,800 ₪.
- ה. 828,200 ₪.

הניחו כי שיעור ההשלמה ליום 31 בדצמבר 2009 הינו 21% וכי המועד החזוי לסיום בתום 2010 הינו בפברואר 2011. בנוסף הניחו כי נקבע בחוזה שעבור כל חודש של הקדמה במסירה תקבל החברה בונוס לא צמוד בסך 12,000 ₪.

מהו סך הרווח/(ההפסד) מעבודות בנייה, כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010?

- א. 20,193 ₪.
- ב. 32,193 ₪.
- ג. 31,000 ₪.
- ד. 44,193 ₪.
- ה. 90,346 ₪.